

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

24 februari 2006

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Tadzjikistan, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 11 oktober 2004

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESPREKING**1. Betekenis van de overeenkomst***Achtergrond*

De Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO) waarbij een partnerschap tot stand gebracht wordt tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Tadzjikistan, anderzijds, werd op 11 oktober 2004 in Luxemburg ondertekend. De overeenkomst komt in de plaats van de vroegere overeenkomst inzake handel en economische samenwerking, die op 18 december 1989 tussen de Europese Gemeenschappen en de voormalige Sovjet-Unie (USSR) gesloten werd en op 1 april 1990 in werking trad. Tadzjikistan heeft op 4 februari 1994 door middel van een briefwisseling die overeenkomst onderschreven.

Op de Raad Algemene Zaken van 5 oktober 1992 werd aan de Commissie een mandaat verleend om over zogenaamde partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten te onderhandelen met de republieken die ontstonden ten gevolge van het uiteenvallen van de USSR. De PSO is een originele formule die specifiek ontwikkeld werd voor deze republieken en die het midden houdt tussen de oude overeenkomst van 1989 en de associatieverdragen die met de landen van Centraal- en Oost-Europa gesloten werden. Men was enerzijds van oordeel dat de oude overeenkomst ontoereikend was gezien de nood aan verregaande hervormingen in de betrokken landen. Anderzijds voldeden deze landen niet aan de politieke en economische voorwaarden voor het sluiten van associatieverdragen, die een vrijhandelszone invoeren en het vooruitzicht op toetreding tot de Europese Unie (EU) in zich dragen.

De richtlijnen voor de PSO's gingen uit van een gemeenschappelijke basis voor de onderhandelingen met elk van de betrokken republieken, met dien verstande dat het tempo en de resultaten van de onderhandelingen afhankelijk waren van de economische en politieke ontwikkeling van de individuele partners. Eerder werden al PSO's gesloten met Oekraïne, Rusland, Moldavië, Kazachstan, Kirgizië, Wit-Rusland, Georgië, Armenië, Azerbeidzjan, Oezbekistan en Turkmenistan. Tadzjikistan komt als laatste republiek

van het voormalige USSR aan de beurt. Het land kwam wegens de onevenwichtige politieke situatie lange tijd niet in aanmerking.

Doel van de overeenkomst

De PSO met Tadzjikistan maakt deel uit van een ruimere strategie die een grotere stabiliteit en veiligheid in Centraal-Azië en op het Europese continent tot doel heeft. De overeenkomst beoogt specifiek de bevordering van nauwe betrekkingen en samenwerking met Tadzjikistan en de ondersteuning van de noodzakelijke politieke en economische hervormingen in de republiek. Dit houdt onder meer in;

- het creëren van een kader voor politieke samenwerking;
- het stimuleren van de handel en van investeringen in Tadzjikistan;
- het leggen van de grondslag voor samenwerking op economisch, sociaal, financieel, wetenschappelijk, technologisch en cultureel vlak.

De PSO met Tadzjikistan is de eerste overeenkomst waarin bepalingen inzake de strijd tegen massavernietigingswapens en terrorisme opgenomen zijn (artikelen 4 en 71).

2. Schets van het partnerland

Tadzjikistan ligt in Centraal-Azië en het wordt omgeven door Oezbekistan, Kirgizië, China en Afghanistan. Het heeft een oppervlakte van 143.100 km² en telt ongeveer 6.860.000 inwoners. De hoofdstad is Doesjanbe.

Politieke gegevens

In augustus 1990 riep de Opperste Sovjet de onafhankelijkheid uit en op 9 september 1991 werd Tadzjikistan officieel onafhankelijk. In 1994 kreeg het land een eigen Grondwet. In juni 2003 werd in een referendum een grondwetswijziging goedgekeurd waardoor president Emomali Rachmonov aan de macht kan blijven tot 2020.

Het Hogerhuis, de Majlisi Milli, telt 33 leden die telkens zetelen voor een periode van vijf jaar. 25 parlementairen worden rechtstreeks verkozen en 8 worden benoemd door de president.

Het Lagerhuis, de Majlisi Namojandagon, telt 63 leden. De president benoemt de leden van de raad van ministers. Het Hogerhuis keurt die benoeming goed. In februari 2000 vonden parlementsverkiezingen plaats waarin de Volksdemocratische Partij van Rachmonov (PDPT) de absolute meerderheid behaalde. Ook de parlementsverkiezingen van 27 februari 2005 werden gewonnen door de partij van de president. Volgens de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) voldeden die verkiezingen niet aan de internationale normen.

Tussen 1992 en 1997 woedde een burgeroorlog die tienduizenden slachtoffers eiste en meer dan een half miljoen mensen op de vlucht joeg. Sinds de ondertekening van een vredesakkoord op 27 juni 1997 is Tadzjikistan redelijk stabiel. Er blijft wel dreiging voor sociale onrust omwille van de slechte economische toestand. Verbannen of slapende extremistische islambewegingen trachten munt te slaan uit die situatie.

De interne problemen van Tadzjikistan zijn hoofdzakelijk van regionale (minder van ideologische of etnische) aard. Er strijden vijf regionale groepen om de macht: Leninabadis (in het noorden, russofiel, communist); Koeliabis (in het zuiden, communisten, gesteund door Oezbekistan; nu aan de macht); Hissaris (vooral Oezbeken; bondgenoten van Koeliabis); Garmis (anti-communisten, militante islamisten; verloren burgeroorlog); Pamiris (geografisch geïsoleerd, Perzische taal tussen Turkse; democratische oppositie; hun regio, Gorno-Badasjkan, is in feite autonoom).

Economische en sociale gegevens

Tadzjikistan is de armste en de meest van Rusland afhankelijke republiek van de voormalige Sovjetunie en een van de armste landen ter wereld. Ongeveer 70% van de bevolking leeft onder de armoedegrens. In april 1992 keurde het parlement een landhervorming goed waardoor privé-grondbezit toegelaten werd, collectieve boerderijen opgedeeld werden en privatisering een aanvang nam. Verkoop van grond of teruggave aan vroegere eigenaars mocht niet.

De economie steunt vooral op de katoenteelt en de aluminiumproductie. Daarnaast heeft Tadzjikistan ook aardgas, aardolie en steenkool. De ontginning van de voorraden mineralen verloopt moeizaam door een gebrek aan investeringen.

Na het einde van de burgeroorlog slaagde de overheid erin om een macro-economische stabiliteit te bereiken.

Door een verbeterde belastinginning en een efficiëntere administratie kon een klein begrotingsoverschot behaald worden. Door een strak monetair beleid is de inflatie vrij goed onder controle. Structurele hervormingen komen trager van de grond. Privatiseringen zijn nog nauwelijks doorgevoerd maar er werd een strategie aangenomen die uiterlijk in 2007 moet leiden naar de privatisering van 500 bedrijven.

Tadzjikistan is één van de 19 landen waarvan het Internationaal Monetair Fonds (IMF) eind december 2005 de schulden volledig kwijtschold. Voor Tadzjikistan ging het om een schuld van 99 miljoen US dollar.

Het systeem van sociale voorzieningen is slecht mede door corruptie. Het overgroot gedeelte van de werkende bevolking werkt voor de overheid maar de lonen liggen onder het bestaansminimum. Veel Tadzjiken trachten daarom iets bij te verdienen of werken in het buitenland. Door de burgeroorlog zijn ook veel mensen op de vlucht geslagen.

De kwaliteit van het onderwijs is laag door geldgebrek en een povere infrastructuur. Daardoor heeft de jeugd minder vaardigheden en bestaat er een hoge jeugdwerkloosheid. Half 2005 kondigde de regering een plan aan om het tekort aan leerkrachten aan te pakken.

Ook de gezondheidszorg is er door een gebrek aan middelen slecht aan toe. Als gevolg daarvan is de levensverwachting gedaald en zijn ziektes als tyfus en cholera terug opgedoken.

Tadzjikistan neemt de 122e plaats in op de Human Development Index 2005 van de Verenigde Naties.

Mensenrechten

Amnesty International (AI) maakt in zijn rapport 2005 melding van vier terechtstellingen die in het geheim plaatsvonden, enkele dagen vóór op 30 april 2004 het moratorium op de doodstraf inging. In juli 2004 werd een wet van kracht die de maximum-gevangenisstraf op 25 jaar bracht. In november 2004 keurde het parlement een wet goed die levenslange opsluiting mogelijk moet maken. Daarnaast is er sprake van foltering en geweld door politiediensten, feiten die straffeloos blijven.

De jongste maanden spraken zowel de EU als OVSE hun bezorgdheid uit over de persvrijheid, dat naar aanleiding van het verbieden van vier onafhankelijke

kranten en het lastigvallen van kritische journalisten.

Begin oktober 2005 werd de leider van de grootste oppositiepartij veroordeeld tot 23 jaar cel wegens terrorisme en poging tot moord. Volgens zijn aanhangers was het proces politiek gemotiveerd.

Buitenlands beleid

Tadzjikistan is onder andere lid van de Verenigde Naties, het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS), de Centraal-Aziatische Samenwerkingsorganisatie en de OVSE. In oktober 2000 sloot het met Rusland, Wit-Rusland, Armenië, Kazachstan en Kirgizië een akkoord over de collectieve verdediging van de regio.

Tadzjikistan is samen met Rusland, China, Kazachstan, Kirgizië en Oezbekistan lid van de Shanghai Cooperation Organisation (SCO) die op 15 juni 2001 opgericht werd met als doel de bestrijding van het terrorisme en de versterking van de veiligheid van de lidstaten. Op een topontmoeting, die in september 2003 plaatsvond in Peking, besloten de lidstaten nauwer samen te werken op economisch gebied.

Rusland speelt een belangrijke rol in het Tadzjiekse buitenlands beleid. In Tadzjikistan bevindt zich de grootste Russische legerbasis in het buitenland. Zij werd plechtig geopend tijdens het bezoek dat de Russische president Poetin in oktober 2004 bracht aan het land. Samen met de luchtmachtbasis in het Kirgizische Kant moet die basis een belangrijk steunpunt vormen in de strijd tegen terrorisme, drugshandel en georganiseerde misdaad. Uiteraard is het ook zo dat de Russen hun invloed in deze strategisch belangrijke regio niet willen prijsgeven, temeer omdat de Verenigde Staten en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) in het kader van hun opdrachten in Afghanistan steunpunten opgericht hebben in de regio.

De relaties met de rest van de regio verlopen moeizaam. Zo strijdt Tadzjikistan met Oezbekistan en Kirgizië om de watervoorraden in de regio (Ferghana-vallei).

Tadzjikistan heeft sterke culturele banden met Afghanistan. Na de val van het Taliban-regime zijn de relaties versterkt. Ook de betrekkingen met Iran zijn goed. De contacten met China en India nemen toe.

Door steun te verlenen aan de Verenigde Staten in de strijd tegen het terrorisme, kon Tadzjikistan goede relaties opbouwen met Washington. De Ver-

enigde Staten zijn trouwens de belangrijkste donor op het vlak van ontwikkelingshulp.

Relaties met Vlaanderen en België

België erkende Tadzjikistan op 20 januari 1992. Op 20 april 1992 werden diplomatieke en consulaire betrekkingen aangeknoopt. De handel tussen beide landen is zeer beperkt. In 2004 voerde Vlaanderen voor € 1,1 miljoen uit. Dat was beduidend minder dan in 2000 toen onze export € 3,3 miljoen bedroeg.

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST

1. Totstandkoming van de overeenkomst

De onderhandelingen over deze overeenkomst werden door de Commissie gevoerd op grond van het algemeen onderhandelingsmandaat dat door de Raad Algemene Zaken van 5 oktober 1992 werd vastgelegd ten behoeve van alle uit de voormalige Sovjet-Unie ontstane staten. Die onderhandelingsrichtlijnen werden op 10 februari 2003 gewijzigd. De onderhandelingen startten formeel in november 2003. Na afloop van de tweede onderhandelingsronde, werd de tekst van de overeenkomst op 16 december 2003 geparafeerd.

De overeenkomst werd ondertekend in Luxemburg op 11 oktober 2004.

2. Artikelsgewijze bespreking van de overeenkomst

De overeenkomst bestaat uit 101 artikelen, waarvan de draagwijdte in vier bijlagen en een protocol nader toegelicht wordt.

In de preambule benadrukken de partijen het belang van de beginselen van de rechtsstaat, de eerbiediging van de mensenrechten, inzonderheid de rechten van minderheden, en de totstandbrenging van een meerpartijenstelsel met vrije en democratische verkiezingen. Daarnaast wordt gewezen op het belang van economische liberalisering om een markteconomie tot stand te brengen. Zij gaan de verbintenis aan om de politieke en economische vrijheden, die de grondslag van het partnerschap vormen, te versterken.

Het is in die context dat de partijen de wens uitdrukken om de bestaande banden te verstevigen. De Gemeenschap toont zich bereid om zorg te dragen

voor passende sociaal-economische samenwerking en technische bijstand, inclusief armoedebestrijding. Er wordt ook gewezen op de noodzaak om investeringen in Tadzjikistan te bevorderen, vooral in de energiesector en in het waterbeheer. De partijen zullen de handel liberaliseren overeenkomstig de regels van de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Teneinde steun te verlenen aan het democratiseringsproces in Tadzjikistan, beoogt het partnerschap een passend kader voor de politieke dialoog tussen de partijen te creëren en de grondslag te leggen voor samenwerking op velerlei gebieden. De volledige uitvoering van de overeenkomst zal zowel afhangen van, als bijdragen tot de verwezenlijking van de nodige politieke, economische en juridische hervormingen in Tadzjikistan.

Met het oog op de stabiliteit in de regio wordt ook gestreefd naar een verbetering van de regionale samenwerking in Centraal-Azië. Samenwerking met de buurlanden wordt beschouwd als een garantie voor stabiliteit en welvaart. De partijen willen de internationale vrede en veiligheid bevorderen en geschillen op een vreedzame manier oplossen. Zij zullen samenwerken in het kader van de Verenigde Naties (VN) en de OVSE. Tot slot wordt verwezen naar de nood aan samenwerking op het gebied van de illegale immigratie, de internationale georganiseerde misdaad en de drugshandel.

Artikel 1 geeft de doelstellingen van het partnerschap aan:

- de onafhankelijkheid en de soevereiniteit van Tadzjikistan ondersteunen;
- de inspanningen van Tadzjikistan ondersteunen om zijn democratie te consolideren, zijn economie en sociale infrastructuur te ontwikkelen en de overgang naar een markteconomie te voltooien;
- een passend kader scheppen voor politieke dialoog;
- handel, investeringen en economische betrekkingen bevorderen en op die manier de duurzame economische ontwikkeling stimuleren;
- de basis leggen voor samenwerking op het vlak van wetgeving en voor economische, sociale, financiële, wetenschappelijke, industriële, technologische en culturele samenwerking.

TITEL I

Algemene beginselen

Artikelen 2 en 3

De eerbiediging van de democratische beginselen en de fundamentele rechten van de mens worden beschouwd als een essentieel onderdeel van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (artikel 2). Deze bepaling moet in samenhang met artikel 94 gelezen worden: een partij die van mening is dat de andere partij haar uit de PSO voortvloeiende verplichtingen niet nagekomen is, kan ‘passende maatregelen’ treffen. Zonder dat dit uitdrukkelijk in artikel 94 vermeld wordt, mag aangenomen worden dat de bedoelde maatregelen tot een opschorting van de overeenkomst kunnen leiden, voor zover dat nodig mocht blijken (‘mensenrechtenclausule’). Behalve in bijzonder dringende gevallen, is de partij die dergelijke maatregelen overweegt, verplicht alle nuttige en noodzakelijke gegevens te verstrekken aan de Samenwerkingsraad, zodat die de situatie grondig kan onderzoeken en een aanvaardbare oplossing kan vinden. Uit een gemeenschappelijke verklaring van de partijen blijkt dat onder de ‘bijzonder dringende gevallen’ moet verstaan worden: de gevallen van wezenlijke inbreuk op de overeenkomst, zijnde de afwijzing van de PSO, die niet in overeenstemming is met de algemene regels van het volkenrecht dan wel de schending van de essentiële elementen van de overeenkomst als vermeld in artikel 2.

Artikel 3 herinnert in algemene bewoordingen aan de noodzaak om de samenwerking en het goede nabuurschap tussen de nieuwe onafhankelijke staten te ontwikkelen en te bevorderen.

TITEL II

Politieke dialoog

Artikelen 4 tot 6

De PSO brengt op meerdere niveaus een politieke dialoog op gang tussen de Gemeenschap en Tadzjikistan. Die dialoog begeleidt en consolideert het toenaderingsproces tussen de EG en Tadzjikistan, ondersteunt de politieke en sociaal-economische veranderingen in Tadzjikistan en draagt bij tot de tot-

standkoming van nieuwe vormen van samenwerking. De partijen komen ook overeen om samen te werken en een bijdrage te leveren aan de bestrijding van de proliferatie van massavernietigingswapens en hun overbrengingsmiddelen (artikel 4). Op ministerieel niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van de bij artikel 77 opgerichte Samenwerkingsraad en bij andere gelegenheden in onderlinge overeenstemming (artikel 5). Ook zullen er regelmatig vergaderingen van hoge ambtenaren en deskundigen plaatsvinden. Indien de omstandigheden het vereisen, kunnen ontmoetingen op het hoogste niveau op een ad-hocbasis georganiseerd worden (gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 5).

TITEL III

Handel in goederen

Artikelen 7 tot 16

De titel betreffende het goederenverkeer voorziet in de wederzijdse toegang tot de markt, op basis van het meestbegunstigingsbeginsel (artikel 7). Dit beginsel wordt toegepast op alle gebieden die verband houden met:

- douanerechten en heffingen bij invoer en uitvoer;
- douaneafhandeling en de doorvoer, opslag en overslag van goederen;
- belastingen en alle andere interne heffingen die op ingevoerde goederen van toepassing zijn;
- betalingswijzen en overdracht van betaalde bedragen;
- voorschriften betreffende het handelsverkeer.

De meestbegunstigingsclausule is niet van toepassing op:

- voordelen die passen in het kader van de oprichting van een douane-unie of vrijhandelszone;
- voordelen die krachtens de regels van de WTO aan ontwikkelingslanden verleend worden;
- voordelen die aan buurlanden toegekend worden teneinde het grensverkeer te vereenvoudigen.

Er is een overgangsperiode vastgelegd (vijf jaar), tijdens dewelke Tadzjikistan nog een gunstiger behandeling kan toekennen aan de andere staten die ontstaan zijn uit de voormalige Sovjet-Unie. De in dit verband toegekende voordelen worden opgesomd in bijlage I.

De vrije doorgang van goederen is een essentiële voorwaarde om de doelstellingen van de overeenkomst te bereiken (artikel 8). Te dien einde wordt onder meer voorzien in de vrijstelling van invoerrechten en -heffingen op goederen die tijdelijk ingevoerd worden (artikel 9). Artikel 10 schrapt de kwantitatieve invoerbeperkingen en maatregelen van gelijke werking tussen de partijen. Artikel 11 stelt dat goederen tegen marktprijzen verhandeld worden.

Artikel 12 geeft een vrijwaringclausule voor de gevallen waarin de invoer van een bepaald product op het grondgebied van één der partijen in die mate toeneemt dat zij schade kan toebrengen aan de binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende producten. In dat geval kunnen onder bepaalde voorwaarden passende maatregelen genomen worden. Het bepaalde in artikel 12 doet geen afbreuk aan het recht van elke partij om antidumpingmaatregelen of compenserende maatregelen te nemen overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) (artikel 12, lid 6).

Artikel 13 voorziet in een mogelijke aanpassing van de bepalingen betreffende het goederenverkeer in geval van toetreding van Tadzjikistan tot de WTO. In afwachting van die toetreding zullen de partijen binnen de Samenwerkingsraad overleg plegen over hun beleid inzake invoertarieven, in het bijzonder in het geval van een verhoging van de tariefbescherming (gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 13).

Artikel 14 bevat een vrijwaringclausule van algemene aard en biedt de mogelijkheid om invoerbeperkingen vast te leggen ter bescherming van de openbare orde en veiligheid, de gezondheid en het leven van personen en dieren, of ter bescherming van natuurlijke hulpbronnen of het nationaal artistiek, historisch of archeologisch erfgoed. Deze beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verholen beperking van de handel tussen de partijen vormen.

De handel in textielproducten wordt geregeld in een aparte bilaterale overeenkomst. Na het verstrijken

van die overeenkomst worden textielproducten opgenomen in de PSO (artikel 15). Artikel 16 bepaalt dat de handel in kernmaterialen geregeld zal worden overeenkomstig het Euratom-verdrag. Indien nodig, kan een specifieke overeenkomst tussen beide partijen gesloten worden.

TITEL IV

Bepalingen inzake handelsverkeer en investeringen

Artikelen 17 tot 39

HOOFDSTUK I

Arbeidsvoorwaarden

Artikelen 17 tot 19

De PSO voorziet niet in het vrije verkeer van werknemers. Wel bepaalt de overeenkomst dat elke partij ernaar zal streven werknemers van de andere partij die op haar grondgebied legaal tewerkgesteld zijn, niet te discrimineren ten opzichte van eigen onderdanen, wat werkomstandigheden, loon en ontslag betreft (artikel 17).

Volgens artikel 18 zal de Samenwerkingsraad nagaan welke verbeteringen kunnen aangebracht worden in de werkomstandigheden voor zakenlieden, met inbegrip van die welke in het slotdocument van de Conferentie van Bonn van de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) opgenomen zijn. Volgens artikel 19 formuleert de Samenwerkingsraad ook aanbevelingen voor de tenuitvoerlegging van de artikelen 17 en 18.

HOOFDSTUK II

Bepalingen inzake de vestiging en de exploitatie van ondernemingen

Artikelen 20 tot 26

De PSO hecht veel belang aan het bevorderen van investeringen. In dit verband kennen de Gemeenschap en haar lidstaten voor de vestiging van Tadzjiekse vennootschappen geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan vennootschap-

pen uit enig derde land toekennen (meestbegunstigingsbehandeling) (artikel 20, §1).

Wat de exploitatie van vennootschappen betreft, kennen de Gemeenschap en de lidstaten de op hun grondgebied gevestigde dochterondernemingen van Tadzjiekse vennootschappen geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan een vennootschap uit de Gemeenschap toekennen (zogenaamde nationale behandeling). De in de Gemeenschap gevestigde filialen van Tadzjiekse vennootschappen genieten de meestbegunstigingsbehandeling (artikel 20, §§2 en 3).

Onverminderd de voorbehouden en de voorwaarden bepaald in bijlage II, verbindt Tadzjikistan er zich toe aan de vennootschappen van de Gemeenschap, hun dochtermaatschappijen en filialen, zowel wat de vestiging als de exploitatie betreft, geen minder gunstige behandeling toe te kennen dan aan de eigen vennootschappen of aan vennootschappen uit derde landen toegekend wordt (m.a.w. de meest voordelige behandeling tussen de nationale behandeling en de meestbegunstigingsbehandeling in) (artikel 20, §§4 en 5).

Artikel 21 bepaalt dat het vervoer door de lucht, over de binnenwateren en over zee van het toepassingsgebied van artikel 20 uitgesloten is. Voor scheepvaart werden bijzondere bepalingen opgenomen.

Artikel 22 definieert de verschillende begrippen, zoals vennootschap, dochteronderneming, filiaal enzovoort. Overeenkomstig de artikelen 23 en 24 is het toegestaan maatregelen inzake bedrijfseconomisch toezicht te nemen ten behoeve van investeerders, depositogevers en verzekeringnemers dan wel ter vrijwaring van de integriteit en de stabiliteit van het financiële systeem. Ook blijft het mogelijk maatregelen te nemen die nodig zijn om de toegang van derde landen tot de markten van één van de partijen te vermijden. Bijlage III omschrijft het begrip 'financiële diensten' als bedoeld in artikel 23, lid 3.

Artikel 25 regelt de verblijfsvoorwaarden bij indienstneming van onderdanen van één van de partijen door een vennootschap, dochtermaatschappij of filiaal gevestigd in de andere partij. Het gaat hierbij over 'werknemers met een sleutelpositie' die binnen de onderneming overgeplaatst worden, met name hoge kaderleden en hooggeschoolde werknemers. De geldigheidsduur van de verblijfs- en werkvergunningen is beperkt tot de periode waarin zij als zodanig werkzaam zijn.

Overeenkomstig artikel 26 zal Tadzjikistan overleg plegen met de Gemeenschap over een voorgenomen

nieuwe wetgeving die de voorwaarden voor de vestiging of de exploitatie van filialen of dochterondernemingen van vennootschappen uit de Gemeenschap in Tadzjikistan restrictiever maakt. Wanneer een restrictievere Tadzjiekse wetgeving aangenomen wordt, kan deze gedurende drie jaar evenwel niet toegepast worden op de communautaire dochtermaatschappijen en filialen die op de datum van inwerkingtreding van de wetgeving al in Tadzjikistan gevestigd waren.

HOOFDSTUK III

Grensoverschrijdend dienstenverkeer tussen de Gemeenschap en de republiek Tadzjikistan

Artikelen 27 tot 30

Volgens artikel 27 gaan de partijen de verbintenis aan om geleidelijk het verlenen van diensten mogelijk te maken door vennootschappen die gevestigd zijn op het grondgebied van een andere partij dan die van de persoon voor wie de diensten verricht worden. De Samenwerkingsraad doet aanbevelingen met betrekking tot de tenuitvoerlegging daarvan.

De partijen werken samen met het oog op de ontwikkeling van een marktgerichte dienstensector in Tadzjikistan (artikel 28).

Er is voorzien in een afzonderlijke regeling met betrekking tot het maritiem vervoer, waarbij de partijen zich verbinden tot het toepassen van het beginsel van onbeperkte toegang tot de internationale maritieme markt en tot het internationaal maritiem vervoer op commerciële basis (artikel 29).

Later kan tussen de partijen nog onderhandeld worden over bijzondere overeenkomsten inzake de voorwaarden voor de wederzijdse toegang tot elkaars markten en het verlenen van diensten met betrekking tot het vervoer over de weg, per spoor en over de binnenwateren en eventueel het luchtvervoer (artikel 30).

HOOFDSTUK IV

Algemene bepalingen

Artikelen 31 tot 37

Artikel 31 stelt dat bovenvermelde bepalingen toegepast worden behoudens beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid. Zij zijn niet van toepassing op werkzaamheden die verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag.

Artikel 32 geeft aan dat geen enkele bepaling van de overeenkomst de partijen belet hun wetten en voorschriften inzake de toelating en het verblijf, het verrichten van werk, arbeidsvoorwaarden en dergelijke toe te passen, op voorwaarde dat zulks niet de uit de overeenkomst voortvloeiende voordelen voor de andere partij tenietdoet of beperkt.

Volgens artikel 33 zijn de bovenvermelde bepalingen ook van toepassing op vennootschappen waarover Tadzjiekse en communautaire vennootschappen gezamenlijk zeggenschap hebben of die gezamenlijk eigendom zijn van Tadzjiekse en communautaire vennootschappen.

De artikelen 34 en 35 verwijzen uitdrukkelijk naar de in het kader van de General Agreement on Trade in Services (GATS) verleende behandeling en voordelen.

De meestbegunstigingsbehandeling is niet van toepassing op belastingvoordelen die de partijen verlenen of zullen verlenen in het kader van overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing of andere fiscale regelingen. Niets kan uitgelegd worden als een beletsel voor het vaststellen of doen naleven van maatregelen ter voorkoming van belastingvlucht of -ontduiking of als een beletsel om bij de toepassing van het fiscaal recht een onderscheid te maken tussen belastingplichtigen die zich niet in identieke situaties bevinden, in het bijzonder met betrekking tot hun woonplaats (artikel 36).

Artikel 37 omschrijft de algemene beginselen betreffende het verblijf van onderdanen van één partij op het grondgebied van de andere partij in samenhang met de door hen uitgeoefende economische en commerciële activiteiten.

HOOFDSTUK V

Betalings- en kapitaalverkeer

Artikel 38

De bepalingen van dat hoofdstuk hebben tot doel te waarborgen dat het door de PSO gereguleerde goederen- en dienstenverkeer niet door deviezenbeperkingen belemmerd wordt. Te dien einde werd overeengekomen dat alle betalingen die betrekking hebben op het verkeer van goederen, diensten of personen, in vrij omwisselbare valuta verricht worden.

Tadzjikistan kan evenwel in uitzonderlijke omstandigheden – overeenkomstig zijn status binnen het IMF en in afwachting van een volledige convertibiliteit van zijn munteenheid – deviezenbeperkingen invoeren in verband met het verlenen of het opnemen van financieel krediet op korte en middellange termijn. Deze beperkingen dienen op niet-discriminerende wijze toegepast te worden.

Ook mag elke partij voor een periode van maximum zes maanden deviezenbeperkingen invoeren wanneer het vrije kapitaalverkeer ernstige moeilijkheden veroorzaakt of dreigt te veroorzaken voor de toepassing van haar eigen wisselkoersbeleid of monetair beleid, en wanneer dergelijke maatregelen volstrekt noodzakelijk zijn.

HOOFDSTUK VI

Bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom

Artikel 39

Tadzjikistan verbindt zich ertoe binnen een periode van vijf jaar zijn wetgeving met betrekking tot de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten af te stemmen op die van de Gemeenschap. Na het verstrijken van de voornoemde periode van vijf jaar zal Tadzjikistan toetreden tot de

in punt I van bijlage IV opgesomde internationale overeenkomsten inzake intellectuele eigendom.

TITEL V

Samenwerking op het gebied van de wetgeving

Artikel 40

De harmonisatie van de wetgeving zal in belangrijke mate bijdragen tot de versterking van de economische banden. Tadzjikistan zal het nodige doen om ervoor te zorgen dat zijn wetgeving geleidelijk in overeenstemming gebracht wordt met die van de Gemeenschap. De hiertoe noodzakelijke inspanningen betreffen voornamelijk douanewetgeving, vennootschapsrecht, bankrecht, vennootschapsboekhouding en -belasting, intellectuele eigendom, bescherming van werknemers, financiële diensten, mededingingsregels, overheidsopdrachten, bescherming van de gezondheid en het leven van personen, dieren en planten, milieu, consumentenbescherming, indirecte belastingen, technische voorschriften en normen, wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften inzake kernenergie, vervoer en telecommunicatie.

De Gemeenschap verstrekt Tadzjikistan technische bijstand bij de tenuitvoerlegging van die maatregelen. Bijzondere aandacht zal besteed worden aan de coördinatie van de voorschriften inzake mededinging.

TITEL VI

Sociaal-economische samenwerking

Artikelen 41 tot 65

De PSO benadrukt het belang van de totstandbrenging en de versteviging van economische samenwerking tussen de Gemeenschap en Tadzjikistan, met het oog op de bevordering van het economische hervormingsproces en de duurzame ontwikkeling in Tadzjikistan. Er wordt een opsomming gegeven van de vele gebieden waarop samenwerking mogelijk is. Speciale aandacht wordt besteed aan maatregelen ter bevordering van het economische potentieel van Tadzjikistan en de regionale samenwerking. De economische samenwerking en de andere vormen van samenwerking worden ondersteund met techni-

sche bijstand van de Gemeenschap, waarbij rekening gehouden wordt met de verordening van de Raad betreffende technische bijstand aan onafhankelijke staten, de prioriteiten die overeengekomen zijn in het kader van het indicatieve programma voor technische bijstand van de Gemeenschap aan Centraal-Azië en de toepassing daarvan in Tadzjikistan en de vastgestelde coördinatie- en tenuitvoerleggingprocedures (artikel 41).

Met het oog op de voorbereiding van de toetreding van Tadzjikistan tot de WTO, wordt een samenwerking op het gebied van de handel in goederen en diensten tot stand gebracht. Die moet ervoor zorgen dat de handel van Tadzjikistan plaatsvindt overeenkomstig de internationale regels (artikel 42).

Door industriële samenwerking streven de partijen naar de ontwikkeling van commerciële banden tussen het bedrijfsleven aan beide zijden, de deelname van de Gemeenschap aan de technische herstructurering van de Tadzjiekse industrie, de verbetering van het management en de kwaliteit van industrie-producten, de uitbouw van de productie- en verwerkingscapaciteit van grondstoffen, de uitwerking van degelijke handelsvoorschriften en -praktijken, milieubescherming, de omschakeling van de defensie-industrie en de opleiding van leidinggevend personeel. Deze samenwerking laat de mededingingsvoorschriften van de Gemeenschap onverlet (artikel 43).

De EU-lidstaten en Tadzjikistan kunnen overeenkomsten sluiten ter bevordering en bescherming van de investeringen evenals ter voorkoming van dubbele belasting. Ook voorziet artikel 44 in de uitwisseling van informatie met betrekking tot investeringsmogelijkheden.

De partijen werken samen ter bevordering van de vrije mededinging bij overheidsopdrachten voor het leveren van goederen en diensten (artikel 45).

De samenwerking tussen de partijen betreft ook de conformiteitbeoordeling en de afstemming op internationale richtlijnen en criteria betreffende de beoordeling van producten (artikel 46).

Er wordt verder gestreefd naar uitbreiding van investeringen en handel in de mijnbouw- en grondstoffensector (artikel 47).

De samenwerking inzake wetenschappen en technologie heeft specifiek betrekking op de uitwisseling van informatie, gezamenlijke activiteiten op het vlak van onderzoek en technologische ontwikkeling, oplei-

dingsactiviteiten en programma's ter bevordering van de mobiliteit van wetenschappers, onderzoekers en technici. Deze samenwerking wordt ten uitvoer gelegd via afzonderlijke akkoorden (artikel 48).

Op het gebied van onderwijs en opleiding werken de partijen samen om het peil van het algemene onderwijs en de beroepskwalificaties in Tadzjikistan op te trekken. De samenwerking is in het bijzonder gericht op de modernisering van het hoger onderwijs, de opleiding van leidinggevend personeel in de openbare en de privé-sector, de samenwerking tussen onderwijsinstellingen onderling en tussen onderwijsinstellingen en ondernemingen, de mobiliteit van het onderwijzend personeel, de bevordering van het onderwijs betreffende Europese studies, het aanleren van communautaire talen, de postuniversitaire opleiding van conferentietolken en de opleiding van journalisten en van opleiders. Eventueel zullen institutionele kaders en samenwerkingsprojecten opgezet worden in aansluiting op de Tadzjiekse deelname aan het Trans-Europees mobiliteitsprogramma voor hoger onderwijs (TEMPUS-project) van de Gemeenschap (artikel 49).

De samenwerking op het vlak van de landbouw en de agro-industriële sector is onder meer gericht op de modernisering, de privatisering en de herstructurering van de landbouwsector, de agro-industriële sector en de dienstensector in Tadzjikistan en op het vergroten van de afzetmarkt voor Tadzjiekse producten (artikel 50).

Artikel 51 voorziet in samenwerking op het vlak van energie. De beginselen van het Energiehandvest worden hierbij in acht genomen. Er zal ook informatie uitgewisseld worden inzake investeringsprojecten.

De partijen verbinden zich tot samenwerking inzake milieu en gezondheid, met inachtneming van het Europees Energiehandvest en de Verklaring van de Conferentie van Luzern van 1993 en van Sofia van 1995. De samenwerking is gericht op milieubescherming en de bestrijding van iedere vorm van vervuiling. De samenwerking op het vlak van de volksgezondheid gebeurt door technische bijstand bij het voorkomen en bestrijden van besmettelijke ziekten en de bescherming van moeders en jonge kinderen (artikel 52).

De overige gebieden van samenwerking betreffen:

- vervoer: de samenwerking beoogt de herstructurering en modernisering van de vervoerssystemen

- en netwerken in Tadzjikistan, de ontwikkeling en verzekering van de compatibiliteit van de vervoerssystemen en het identificeren, uitwerken en financieren van prioritaire projecten (artikel 53);
- post en telecommunicatie: samenwerking inzake het opstellen van beleidslijnen en richtsnoeren, inzake de ontwikkeling van een tariefbeleid en marketing, inzake de overdracht van technologie en knowhow en inzake de bevordering van de ontwikkeling van projecten en het aantrekken van investeringen (artikel 54);
  - financiële dienstverlening en fiscale instanties: samenwerking moet de toegang van Tadzjikistan tot algemeen erkende onderlinge verrekeningssystemen vergemakkelijken (artikel 55);
  - herstructurering en privatisering van ondernemingen: bijzondere aandacht wordt besteed aan het ordelijke en transparante verloop van de privatisering, de uitwisseling van informatie en ervaringen en opleiding op het vlak van het investeringsbeleid (artikel 56);
  - regionale ontwikkeling en ruimtelijke ordening waarbij speciale aandacht gaat naar de ontwikkeling van probleemgebieden (artikel 57);
  - sociale maatregelen: samenwerking op het vlak van gezondheid en veiligheid met het oog op de verbetering van het beschermings- en veiligheidsniveau van de werknemers en op het vlak van werkgelegenheid; bijzondere aandacht wordt besteed aan samenwerking op het vlak van sociale bescherming (artikel 58);
  - toerisme: de samenwerking wordt versterkt en ontwikkeld door het toerisme te bevorderen, de informatiestroom te vergroten, knowhow over te dragen, de mogelijkheden van gezamenlijke acties te bestuderen, de officiële vreemdelingenverkeersorganen te laten samenwerken en opleiding voor de ontwikkeling van het toerisme te verzorgen (artikel 59);
  - kleine en middelgrote ondernemingen: technische bijstand voor de ontwikkeling van een wetelijk kader, voor ondersteuning en voor opleiding (artikel 60);
  - informatie en communicatie: steun voor de ontwikkeling van moderne methoden van informatiebeheersing (artikel 61);
  - consumentenbescherming: samenwerken met het oog op de verwezenlijking van verenigbaarheid van de consumentenbeschermingssystemen (artikel 62);
  - douanezaken: samenwerking moet ervoor zorgen dat de bepalingen betreffende handel en eerlijke handel nageleefd worden (artikel 63);
  - statistieken: de samenwerking beoogt de ontwikkeling van een efficiënt statistisch systeem dat betrouwbare statistieken kan leveren die nodig zijn om het proces van sociaal-economische hervorming te ondersteunen en te controleren en een bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van het particuliere ondernemerschap in Tadzjikistan (artikel 64);
  - de coördinatie van het economische beleid: de samenwerking is gericht op het verkrijgen van een beter inzicht in de grondslagen van de economieën en de uitstippeling en tenuitvoerlegging van het economische beleid (artikel 65).

TITEL VII

Samenwerking op het gebied van democratie en mensenrechten

Artikel 66

De partijen verbinden zich ertoe samen te werken in alle kwesties betreffende de instelling en versterking van democratische instellingen, inclusief de versterking van de rechtsstaat, de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden overeenkomstig de beginselen van het internationaal recht en de principes van de OVSE. De Gemeenschap verleent onder meer bijstand op het gebied van het opstellen van wetgeving, het functioneren van het gerecht en het kiesstelsel.

TITEL VIII

Samenwerking bij de preventie van illegale activiteiten en de preventie van en controle op illegale immigratie

Artikelen 67 tot 71

De partijen werken samen bij het voorkomen van illegale activiteiten, waaronder economische misdrijf-

ven, illegale wapenhandel en namaak. Deze samenwerking is gebaseerd op wederzijds overleg, nauwe interactie en technische bijstand (artikel 67). De partijen werken ook samen om te voorkomen dat hun financiële systemen gebruikt worden voor het witwassen van inkomsten uit criminele activiteiten in het algemeen en uit drugsmisdrijven in het bijzonder (artikel 68). In de strijd tegen de illegale productie van en handel in verdovende middelen, wordt onderling overleg gepleegd en een nauwe coördinatie tot stand gebracht (artikel 69).

Artikel 70 heeft betrekking op de bestrijding van illegale immigratie. De partijen komen overeen hun onderdanen, die illegaal aanwezig zijn op het grondgebied van de andere partij, op verzoek van deze partij en zonder verdere formaliteiten, opnieuw op te nemen. Tussen de lidstaten van de Gemeenschap en Tadzjikistan kunnen bilaterale overeenkomsten gesloten worden met het oog op de regeling van specifieke verplichtingen inzake wederopname van onderdanen van andere landen of statenloze personen.

Artikel 71 stelt dat de partijen het belang van terrorismebestrijding herbevestigen en dat zij samenwerken overeenkomstig internationale overeenkomsten en hun respectieve wet- en regelgeving, teneinde terroristische acties te voorkomen en te verijdelen.

TITEL IX

Culturele samenwerking

Artikel 72

De partijen verbinden zich ertoe de culturele samenwerking te bevorderen en te vergemakkelijken. Zo kunnen de culturele samenwerkingsprogramma's van de Gemeenschap of de programma's van één of meer lidstaten het voorwerp van samenwerking uitmaken en kunnen verdere activiteiten ontwikkeld worden.

TITEL X

Financiële samenwerking

Artikelen 73 tot 76

Om de doelstellingen van de overeenkomst ten uitvoer te kunnen brengen, komt Tadzjikistan in aanmerking voor tijdelijke financiële steun in de vorm van subsidies. Deze financiële steun wordt geleverd in het kader van de programma's voor technische

bijstand aan de Gemeenschap van Onafhankelijke Staten (TACIS-programma's) (artikel 74). De doelstellingen en terreinen van de financiële steun worden vastgesteld in een indicatief programma dat een afspiegeling vormt van de vast te stellen prioriteiten (artikel 75). Om zeker te stellen dat de beschikbare middelen optimaal aangewend worden, zien de partijen erop toe dat er een nauwe coördinatie is met de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling (IBRD), de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) en andere relevante instanties (artikel 76).

TITEL XI

Institutionele, algemene en slotbepalingen

Artikelen 77 tot 101

Institutionele aspecten (artikelen 77 tot 84)

Er wordt een Samenwerkingsraad opgericht die toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van de overeenkomst en die volgens een vast schema op ministerieel niveau bijeenkomt. De Samenwerkingsraad behandelt alle belangrijke vraagstukken. Hij kan eveneens aanbevelingen formuleren met betrekking tot de samenwerking.

De Samenwerkingsraad bestaat uit leden van de Raad en de Commissie, enerzijds, en regeringsleden van Tadzjikistan, anderzijds. Hij stelt zijn reglement van orde vast (artikel 78). De Samenwerkingsraad wordt bijgestaan door een Samenwerkingscomité dat bestaat uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad en van de Commissie, enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de Tadzjiekse regering, anderzijds. Meestal zijn het hogere ambtenaren. De Samenwerkingsraad kan zijn bevoegdheden geheel of ten dele aan het Samenwerkingscomité delegeren. De Samenwerkingsraad mag zelf speciale comités of organen oprichten om hem bij te staan bij het vervullen van zijn taak (artikelen 79 en 80). Bij het onderzoek van problemen die zich voordoen met betrekking tot een bepaling betreffende een artikel van één van de WTO-overeenkomsten, houdt de Samenwerkingsraad zoveel mogelijk rekening met de algemeen gebruikelijke interpretatie van het artikel in kwestie door de partijen bij de WTO (artikel 81).

Er wordt eveneens een Parlementair Samenwerkingscomité opgericht, bestaande uit leden van het Europees en het Tadzjiekse Parlement. Dit Comité wordt in

kennis gesteld van de aanbevelingen van de Samenwerkingsraad en kan ook zelf aanbevelingen doen aan de Samenwerkingsraad (artikelen 82 tot 84).

Het voorzitterschap van de bijeenkomsten van deze organen wordt bij toerbeurt waargenomen door een vertegenwoordiger van de Gemeenschap en een vertegenwoordiger van Tadzjikistan.

Mechanismen voor geschillenregeling (artikelen 85 tot 90)

Beide partijen engageren zich om de toegang tot rechtbanken en administratieve organen te garanderen voor onderdanen van de andere partij. De partijen moedigen arbitrage aan bij geschillen die voortkomen uit handels- en samenwerkingstransacties, waarbij een beroep gedaan wordt op de arbitragevoorschriften die uitgewerkt zijn door de Commissie van de Verenigde Naties inzake Internationaal Handelsrecht (UNCITRAL) en op arbitrage door een andere instantie van een staat die het Verdrag ondertekend heeft over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse arbitrale uitspraken dat op 10 juni 1958 in New York gesloten werd (artikel 85).

Artikel 86 stelt dat een partij binnen de grenzen van haar bevoegdheden, maatregelen kan nemen:

- die zij nodig acht om te beletten dat informatie vrijkomt die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist;
- die verband houden met de productie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of het onderzoek, ontwikkeling of productie die absoluut vereist zijn voor verdedigingsdoeleinden;
- die zij van vitaal belang acht voor haar eigen veiligheid in geval van binnenlandse oproer, oorlog of oorlogsdreiging, of om verplichtingen na te komen die zij voor de instandhouding van de vrede en de internationale veiligheid aangegaan heeft;
- die zij nodig acht om internationale verplichtingen en verbintenissen na te komen met betrekking tot de controle op het gebruik van industriële goederen en technologieën.

De regelingen die Tadzjikistan ten opzichte van de Gemeenschap toepast, mogen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de lidstaten, hun onderdanen of hun vennootschappen. De regelingen die de Gemeenschap toepast, mogen geen aanleiding

geven tot discriminatie tussen onderdanen van Tadzjikistan dan wel vennootschappen uit dat land. Die bepalingen doen geen afbreuk aan het recht van de partijen om hun belastingwetgeving toe te passen op belastingplichtigen die niet in dezelfde situatie verkeren ten aanzien van hun vaste woonplaats (artikel 87).

Geschillen die verband houden met de toepassing of interpretatie van de overeenkomst worden voorgelegd aan de Samenwerkingsraad. Die formuleert aanbevelingen en indien nodig wordt een bemiddelingsprocedure opgestart. De bemiddelaars kunnen met meerderheid van stemmen aanbevelingen nemen die niet bindend zijn voor de partijen (artikel 88).

De partijen komen ook overeen om op verzoek van elk van de partijen onmiddellijk overleg te plegen om kwesties met betrekking tot de overeenkomst te bespreken (artikel 89).

Artikel 90 stelt dat de behandeling van Tadzjikistan niet gunstiger mag zijn dan die welke de EU-lidstaten onderling toepassen. Voor zover aangelegenheden die onder de overeenkomst vallen, ook onder het Verdrag inzake het Europees Energiehandvest en zijn protocollen vallen, zijn het Verdrag en de protocollen vanaf de inwerkingtreding van toepassing, maar alleen voor zover daarin in een dergelijke toepassing voorzien is (artikel 92).

Duur en inwerkingtreding van de overeenkomst (artikelen 93 tot 101)

De overeenkomst wordt gesloten voor een initiële periode van tien jaar. Zij wordt automatisch telkens met een jaar verlengd tenzij ze door één van de partijen minstens zes maanden voor het verstrijken van de overeenkomst schriftelijk opgezegd wordt (artikel 93).

De partijen treffen alle maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen te voldoen (artikel 94). Volgens artikel 95 zijn de bijlagen en het protocol een integrerend onderdeel van de overeenkomst.

Artikel 96 bepaalt dat de overeenkomst geen afbreuk doet aan rechten die verzekerd worden door bestaande overeenkomsten, totdat er onder de overeenkomst gelijkwaardige rechten verworven zijn voor zowel individuen als ondernemers. De overeenkomst is van toepassing op het grondgebied waar het Verdrag tot oprichting van de EG en het Verdrag tot oprichting van Euratom van toepassing zijn en op het grondgebied van Tadzjikistan (artikel 97). De secretaris-generaal van de Raad treedt op als depo-

sitaris (artikel 98). De overeenkomst is opgesteld in de EU-talen en het Tadzjieks (artikel 99). Zij treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de partijen de depositaris in kennis stellen dat aan hun respectieve goedkeuringsprocedures voldaan is (artikel 100). Indien de bepalingen van sommige onderdelen, in afwachting van de voltooiing van de procedures die noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van de overeenkomst, in werking treden door middel van een Interim-overeenkomst, komen de partijen overeen dat de term ‘datum van inwerkingtreding’ in dat geval de datum van inwerkingtreding van de interim-overeenkomst betekent (artikel 101).

BIJLAGEN

Bijlage I: Indicatieve lijst van voordelen die Tadzjikistan overeenkomstig artikel 7, lid 3, aan de Onafhankelijke Staten toekent.

Bijlage II: Voorbehouden van de Gemeenschap overeenkomstig artikel 21, lid 2.

Bijlage III: Financiële diensten, als bedoeld in artikel 23, lid 3.

Bijlage IV: Overeenkomsten inzake intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten, als bedoeld in artikel 39.

PROTOCOL

Protocol betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken.

SLOTAKTE

Bij de slotakte zijn een aantal verklaringen gevoegd. Het betreft zeven gemeenschappelijke verklaringen en een verklaring van de Commissie en de Raad.

- Gemeenschappelijke verklaring betreffende persoonsgegevens;
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 5 (ontmoetingen op het hoogste niveau);
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 13 (overleg over het Tadzjieks beleid inzake invoertarieven);
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende het begrip ‘zeggenschap’ in de artikelen 22, b), en 33;
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 32 (visumvereiste);
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39 (omschrijving van intellectuele, industriële en commerciële eigendom);
- Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 94 (omschrijving ‘bijzonder dringende gevallen’);
- Verklaring van de Commissie en de Raad over de clausule betreffende de terugkeer en overname van illegale migranten (artikel 70).

Ten slotte is bij de slotakte ook de briefwisseling gevoegd tussen de Europese Gemeenschap en Tadzjikistan betreffende de vestiging van vennootschappen.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. ‘Dubbel gemengd’ karakter van de overeenkomst

In de Europese rechtsorde heeft de overeenkomst met Tadzjikistan een gemengd karakter, aangezien ze betrekking heeft op zowel exclusief communautaire aangelegenheden als op materies die onder de bevoegdheid van de lidstaten vallen. Dit wil zeggen dat de overeenkomst door elk van de lidstaten dient geratificeerd te worden.

Ook naar Belgisch recht gaat het om een gemengd verdrag dat materies behandelt die vallen onder de bevoegdheden van de federale overheid, de Gemeenschappen, de Gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De Werkgroep ‘gemengde verdragen’ (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), legde in zijn vergadering d.d. 24 maart 2004 het gemengd karakter (bevoegdheden van de federale overheid, de Gewesten, de Gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) vast. De ICBB heeft op 15 maart 2005 die beslissing bekrachtigd.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De Raad sloot zich tijdens zijn vergadering d.d. 16 november 2005 aan bij het ontwerp van regeringsbeslissing.

3. Advies van de Raad van State

In zijn advies d.d. 3 januari 2006 maakte de Raad van State geen opmerkingen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands
Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Tadzjikistan, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 11 oktober 2004

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Tadzjikistan, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 11 oktober 2004, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Tadzjikistan, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 11 oktober 2004, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 3 februari 2006.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands
Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS
